
Mistakes and complications in the treatment of herpetic keratitis

Gaidamaka T. B., Drozhzhina G. I., Ostashevsky V. L., Ivanovska E. V., Dragomiretska E. I., Veliksar T. A.

SI "The Filatov Institute of Eye Diseases and Tissue Therapy NAMS of Ukraine" (Odesa, Ukraine)

The purpose of the study is to analyze the complications of herpetic keratitis, (HK) which lead to the surgical treatment. To solve this task, the electronic database was created, which included patients of the cornea pathology department, who underwent surgical treatment at acute stage of herpetic keratitis - 206 keratoplasty for the therapeutic purpose. The cause of a complicated course of HK are: recurrence of HK, severe social conditions, nervous stress, late referral to an ophthalmologist, self-treatment, features of immunoreactivity, lack of antiherpetic drugs in treatment regimens or insufficient doses and duration of use, early administration of corticosteroids for PK superficial forms or their absence in the treatment of stromal forms of HK, unreasonable and prolonged use of antibiotics.

Вторичная глаукома при тяжелых деструктивных кератитах и передних эндофтальмитах

Гайдамака Т. Б., Дрожжина Г. И., Осташевский В. Л., Великсар Т. А., Сули Абдель Мумен

ГУ «Институт глазных болезней и тканевой терапии им. В.П.Филатова НАМН Украины» (Одесса, Украина)

Актуальность. Лечение пациентов с тяжелыми инфекционными деструктивными кератитами, осложненными передним эндофтальмитом, является тяжелой задачей. Как правило, в этих случаях причиной заболевания является смешанная инфекция герпес-бактерия-грибок, что усложняет этиотропную терапию. Одним из опасных осложнений является вторичная глаукома.

Цель. Изучить эффективность лечения вторичной глаукомы у больных тяжелыми деструктивными кератитами в сочетании с передним эндофтальмитом.

Материал и методы. Под нашим наблюдением находились 7 пациентов с тяжелыми деструктивными кератитами в сочетании с передним эндофтальмитом, 6 мужчин, 1 женщина. Средний возраст 51,3 (SD ± В 6 случаях – перфорация роговицы, из них в 4 – субтотальная, в одном случае – глубокая деструкция роговицы.

Этиология: бактериально-грибковый процесс – 5, герпетический-бактериальный -1, герпетический – грибковый – 1. Пациентам анализируемой группы произведены от одной до 3 операций с лечебной целью, в том числе парацентез – 4, сквозная кератопластика с удалением внутризрачковой пленки – 7, биологическое покрытие – 1, послойная кератопластика – 1, трансплантация амниотической мембраны – 1. Больные получали этиотропную, противовоспалительную, дезинтоксикационную, гипотензивную терапию.

Результаты. Вторичная глаукома развилась в связи интенсивно выраженным воспалительным процессом, а также с полным или частичным механическим закрытием угла передней камеры у всех больных. Для снижения ВГД было проведено как медикаментозное, так и хирургическое лечение. Все больные получали медикаментозное гипотензивное лечение: α- и β-блокаторы местно, ингибиторы карбоангидразы местно и системно, осмотические диуретики и др. Всем больным во время выполнения кератопластики производили 1-3 базальные иридэктомии с целью сохранения возможности перемещения влаги из задней в переднюю камеру. Четверем пациентам произведено хирургическое лечение по разработанной нами методике.

В результате проведенного лечения в пяти случаях (71,4%) сохранилось правильное светоощущение, высокая чувствительность зрительного нерва при электрофизиологическом исследовании и нормальное поле зрения. В двух случаях – светоощущение с неправильной проекцией света.

Заключення. В результаті проведеного лікування удалось зберегти очі у всіх хворих. Після проведення операції по розробченій методиці спостерігалось стійке зниження ВГД. У п'яти хворих (71,4%) збережені перспективи подальшої зрительної реабілітації.

Secondary glaucoma in severe destructive keratitis with anterior endophthalmitis

Gaidamaka N. B., Drozhzhyna G. I., Ostashevski V. L., Veliksar T.A., Souli Abdel Moumen

State Institution „The Filatov Institute of Eye Diseases and Tissue Therapy NAMN of the Ukraine“ (Odesa, Ukraine)

Purpose. To study the effectiveness of secondary glaucoma treatment in patients with severe destructive keratitis in combination with anterior endophthalmitis. **Materials and methods.** We have observed and treated 7 patients with severe destructive keratitis in combination with anterior endophthalmitis, 6 men, 1 woman. **Results.** To decrease IOP, both medicamentous and surgical treatment was performed. All patients were receiving hypertensive therapy: α - and β - blockers topically, carbonic anhydrase inhibitors topically and systemically, osmotic diuretics and others. In all cases during curative keratoplasty were performed 1-3 basal iridectomies in order to keep fluids transfer from the posterior to the anterior chamber. Four patients were underwent surgical treatment according to the method, developed by us. As a result of complex treatment, in five cases (71.4%) the correct light perception, the high sensitivity of the optic nerve due to electrophysiological examination and normal field of vision were preserved. In two cases it was incorrect light perception. **Conclusion.** As a result of the treatment, the eye was saved in 100% of patients. After the antiglaucomatous operation according to the developed technique, the stable decrease of IOP was observed. Perspective for further visual rehabilitation was saved in five patients (71.4%).

Ефективність застосування кріоконсервованої амніотичної мембрани людини при кератитах інфекційної та нейротрофічної етіології

Дрожжина Г. І., Рязанова Л. Ю., Серєда К.В., Гайдамака Т. Б., Лобинцева Г.С., Шаблій В. А, Немтінов П. І.

ДУ «Інститут очних хвороб і тканинної терапії ім. В.П. Філатова НАМН України» (Одеса, Україна)

ТОВ «Інститут клітинної терапії» (Київ, Україна)

Актуальність. Консервативне лікування кератитів інфекційної та нейротрофічної етіології не завжди виявляється ефективним. У таких випадках необхідне хірургічне лікування. Через величезний дефіцит донорських тканин для трансплантації їй, зокрема, рогівки, відбувається постійний пошук альтернативних матеріалів, які можна використовувати з лікувальною та оптичною метою. Одним із таких матеріалів є амніотична мембрана (АМ), яка має багато унікальних властивостей та застосовується в офтальмохірургії. Еластичність і міцність АМ, її виражені протизапальні, епітелізуючі, антиангіогенні та антифіброblastні властивості в умовах дефіциту донорського матеріалу в Україні дозволяють використовувати кріоконсервовану АМ в якості альтернативи донорській рогівці при виконанні операцій з лікувальною метою.

Метою дослідження було визначення ефективності використання кріоконсервованої амніотичної мембрани людини (тканинного трансплантату «Препарат кріоконсервованої амніотичної мембрани людини (ПКАМЛ)») при кератитах інфекційної та нейротрофічної етіології.

Матеріал і методи. Дослідження проведене у 40 пацієнтів (40 очей), з яких було 22 (55%) чоловіка та 18 (45%) жінок віком від 29 до 79 років. Середній вік пацієнтів склав 53,4 ($\pm 13,4SD$) роки.